

ROMÂNIA

Raport privind statutul
agriculturii și industriei
ecologice din România

Gefördert durch

Bundesministerium
für Ernährung
und Landwirtschaft

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Imprint

Editor

Joachim Lenz,
Claudia Neumann

EkoConnect e.V.
Schützengasse 16
01067 Dresden
www.ekoconnect.org

Autori

Andrei Lozan
Christoph Arndt

Corectare

EkoConnect e.V.

Machetare și compoziție

www.whateverworks.biz

Gefördert durch

aufgrund eines Beschlusses des
Deutschen Bundestages

Disclaimer

Acest raport a fost finanțat de Ministerul German al Alimentației și
Agriculturii în cadrul proiectului **2821OE001**.

Prezentul raport a fost elaborat conform cunoștințelor și convingerilor noastre.
Cu toate acestea, nu putem accepta nicio garanție pentru acuratețea,
corectitudinea sau caracterul complet al informațiilor și datelor furnizate.

Cuprins

A România: date generale	3
Harta	
Informații generale despre țară	
Geografie	
Distribuția terenului	
Clima	
Istoria	
Economie și comerț	
B Istoricul și evoluția agriculturii ecologice din România	7
C Instituții ale agriculturii și produselor alimentare ecologice	9
D Cadrul juridic ecologic și subvenționarea	13
E Controlul și certificarea ecologică	15
F Producția ecologică pe lanțuri valorice	17
Cultura mare	
Horticultura	
Culegerea plantelor sălbatice	
Vinul	
Producția de origine animală: lactate, miere	
G Piața internă de produse ecologice	26
H Importuri și exporturi de produse ecologice	28
I Perspective	30
J Surse	31

România: date generale

România este țara Carpaților, Podișului Moldovei, Câmpiilor Române și de Vest și Deltei Dunării. Țara este un important producător și exportator de cereale. Cu toate acestea, cu cei 19,2 mil. de locuitori, este, de asemenea, cea mai mare piață de desfacere din Europa de sud-est. Și după cum economia se dezvoltă bine, România oferă, de asemenea, multe oportunități în retailul produselor alimentare de calitate și a altor bunuri de consum.

Harta

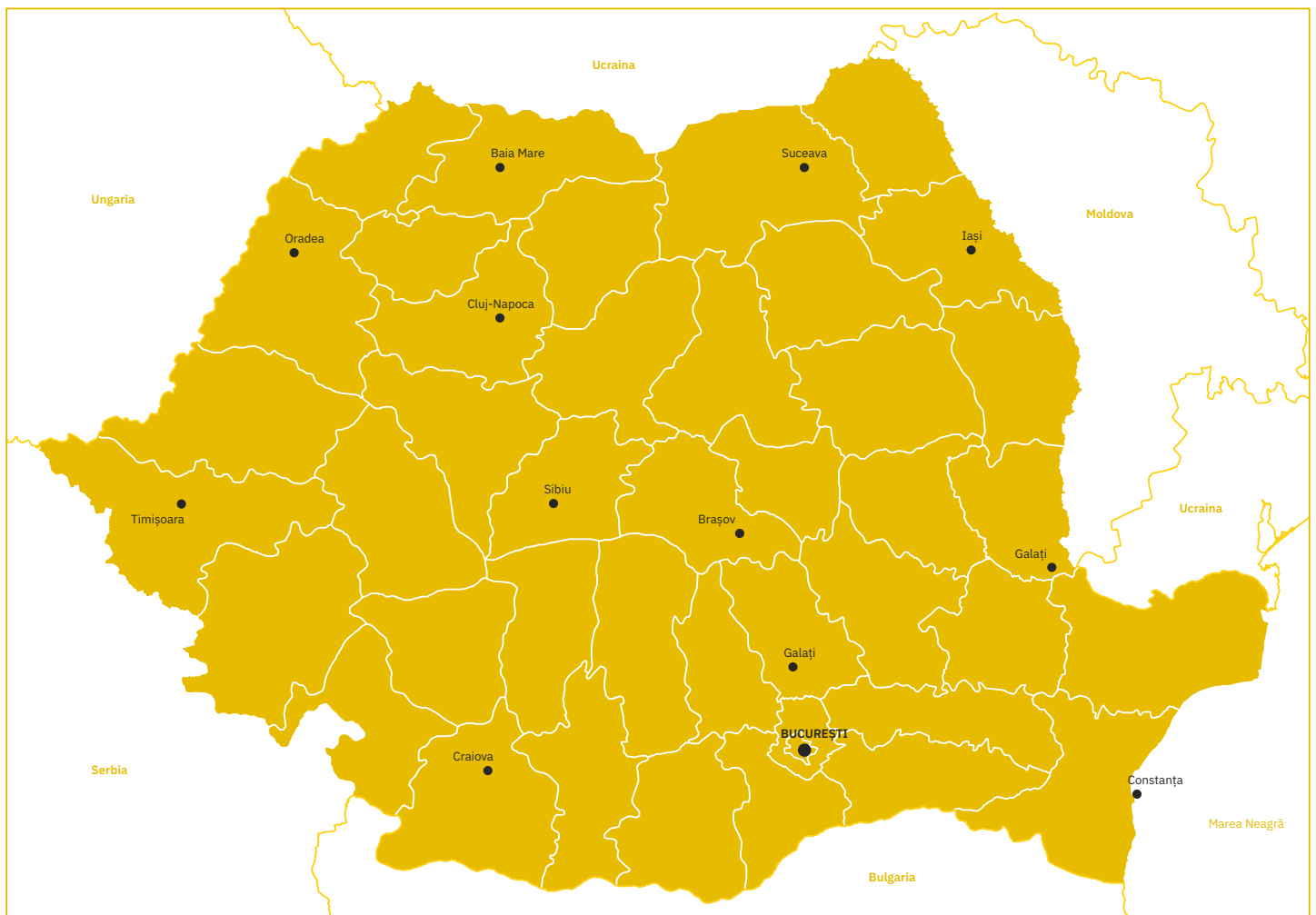

Figura 1: Harta României după județe cu cele mai mari orașe

Informații generale despre țară

238.397 km²

Suprafață

19,2 mil.

Populația rezidentă (2021)

54 %

Populația urbană

14.581 EUR

PIB per capita (2021)

63 %

Ponderea serviciilor din PIB

33 %

Ponderea industriei din PIB

4 %

Ponderea agriculturii din PIB

3,1 %

Ponderea remitențelor din PIB (2020)

Geografie

România este situată în sud-estul Europei, în cursul de jos al fluviului Dunărea. Țara este împărțită de Munții Carpați în trei mari regiuni istorice: în centrul și în vestul României – Transilvania, înconjurată de Arcul Carpatic; Podișul Moldovei în nord-estul țării și Câmpia Română ce integrează capitala țării, București. În vestul îndepărtat, la granița cu Ungaria și Serbia, se situează Câmpia Panonică cu regiunile Banat și Crișana. În sud-est se află Delta Dunării și Podișul Dobrogei ce se mărginește cu Marea Neagră.

Cele mai importante orașe (și numărul de locuitori) sunt:

- În Câmpia Română: București (1,9 mil.)
- În Transilvania: Cluj-Napoca (0,3 mil.), Brașov (0,3 mil.) și Sibiu (0,2 mil.)
- În Câmpia Panonică: Timișoara (0,3 mil.)
- Pe Podișul Moldovei: Iași (0,3 mil.) și Galați (0,2 mil.)
- La Marea Neagră: Constanța (0,3 mil.)

Distribuția terenului

59 % din suprafața României reprezintă terenul agricol (format din 38 % teren arabil, 19 % pășuni, 2 % culturi perene). 29 % din suprafață este acoperită de păduri. Cel mai fertil sol din România se găsește în partea vestică a țării (în Câmpia Panonică), în zona sudică, 100 km de-a lungul fluviului Dunărea și în est, în Moldova.

Structura întreprinderilor agricole este bipolară. În timp ce 90 % dintre aceste întreprinderi gestionează 1-5 ha și utilizează aproximativ 23 % din terenul agricol, 1 % dintre ferme lucrează terenuri de peste 50 ha și utilizează peste 53 % din terenul agricol al țării. 16.000 de întreprinderi au o dimensiune mai mare de 100 ha cu cifra medie de 400 ha pe fermă (Eurostat, date din 2020).

Harta capacităților de producție ale terenurilor agricole din România

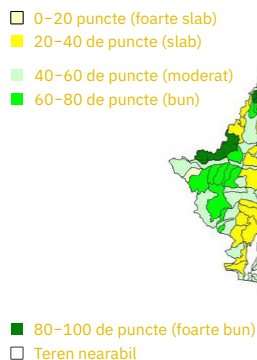

Figura 2

Clima

Datorită barierei naturale a Carpaților, regiunile țării diferă foarte mult una de alta din punct de vedere climateric. Regiunile de la vest de Carpați sunt caracterizate de climatul maritim al vânturilor atlantice de la vest. Aici, precipitațiile sunt în medie de 650 mm pe an, cu un apogeu la începutul verii. Carpații împiedică aceste vânturi ca să ajungă la estul și sudul țării. Podișul Moldovei la est de Carpați are o climă continentală având curenți de aer rece în

timpul iernii venind dinspre est. Precipitațiile sunt în medie de 590 mm pe an, cu un apogeu, la fel, la începutul verii. Situația este diferită în Câmpia Română și Dobrogea, în sudul și estul țării, care se află sub influența climei mediteraneene. În timp ce numai în septembrie este arid în București (580 mm de precipitații anuale), Constanța (400 mm de precipitații anuale) are deja 3 luni aride (din iulie până în septembrie).

Istoria

Cuvântul „român” provine de la „cetățean al Romei” care a cucerit teritoriul Daciei. Fiind mult influențată de națiunile slave din jur, românii sunt singura națiune din familia latină cu o majoritate creștin ortodoxă. În epocile medievală și modernă, ei au trăit în trei principate pe teritoriul actual: Țara Românească, Transilvania și Moldova, care se aflau sub stăpânirile altor imperii, erau independente sau parțial unite, dar s-au reunit toate trei după Primul Război Mondial.

Din 1944 până în 1989, România a fost un stat-satelit al Uniunii Sovietice, cu un sistem economic comunist și un regim totalitar. Din 1950, agricultura a fost naționalizată. Împreună cu strămutarea unei părți a

populației din sate în orașe, mediul rural urma să fie industrializat. Cu toate acestea, succesul dorit nu s-a materializat. În schimb, economia națională s-a prăbușit, forțând regimul să exporte mărfuri agricole. Ca urmare, nivelul de trai în România a scăzut la un nivel unic în Europa. Produsele alimentare au fost raționalizate din 1982 până la prăbușirea statului comunist.

Începând cu 1990, țara a trecut prin tranziție spre democrație și economie de piață, împreună cu privatizarea terenurilor și investițiile străine directe. În 2004 România a devenit membră NATO, iar în 2007 țara a aderat la Uniunea Europeană.

Economie și comerț

În urma unei creșteri economice rapide la începutul anilor 2000, economia României se bazează în prezent predominant pe servicii, cum ar fi comerț; hoteluri/ restaurante/ cafenele (HoReCa); transport și retail. Exportul este dominat de mașini și vehicule, urmate de metale prelucrate și produse din industria chimică. Germania, Italia, Ungaria și Polonia sunt cei mai importanți parteneri comerciali (trei sferturi din importuri și exporturi). România a avut o balanță comercială negativă de 32% în 2021.

Agricultura reprezintă doar 8 % din exporturi, dar implică 26 % din forța de muncă din România. Cerealele joacă un rol dominant (în mare parte, porumb, grâu și orz), precum și culturile oleaginoase (în mare parte, floarea soarelui, rapița și soia). România este cel mai mare exportator de porumb din UE și pe locul 3 din lume (7 mil.

tone în 2021). Un alt sector-forte este industria tutunului, cu o valoare a exporturilor de 1,6 mld USD în 2021 poziționând țara pe locul 4 în lume. Animalele vii, carnea, produsele lactate și peștele exportate reprezintă 1,2 mld USD din totalul exporturilor agroalimentare. Sectorul horticol este subdezvoltat și implică de șase ori mai multe importuri decât exporturi după valoarea monetară.

40 % din energia electrică este produsă prin arderea combustibililor fosili, 18 % provine de la centrala nucleară de la Cernavodă, iar 42 % este generată din surse regenerabile, în principal, energie hidroelectrică și eoliană. România dispune de rezerve de gaze naturale, iar odată cu dezvoltarea proiectelor offshore, se așteaptă ca autosuficiența gazelor să crească, oferind un mare avantaj în contextul actualei crize energetice.

Exporturile din România după valoarea monetară (2021 | %)

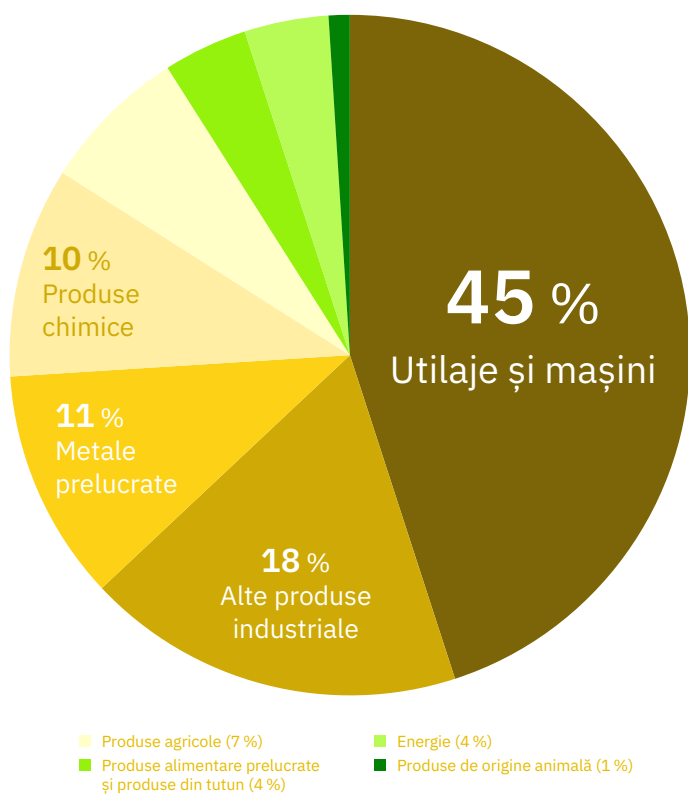

Figure 3

Exporturile agroalimentare din România după valoarea monetară (2021 | %)

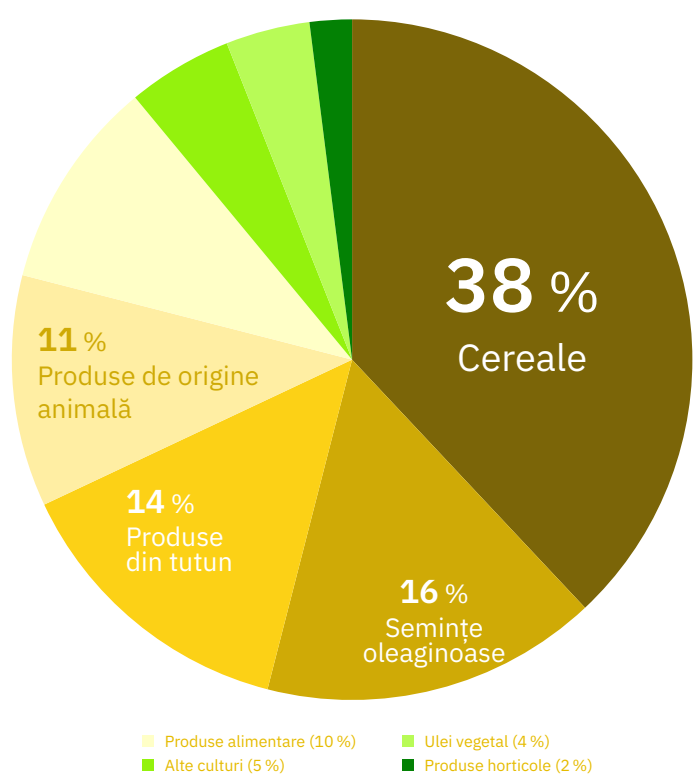

Figura 4

Istoricul și evoluția agriculturii ecologice din România

Agricultura ecologică a început în Transilvania, iar numai după aderarea la UE când marii producători de cereale din sudul țării s-au alăturat, suprafața ecologică a început să crească semnificativ. Astăzi, fermele ecologice din România sunt orientate comercial și prezintă perspective bune pentru tânăra generație de a valorifica oportunitățile de piață, în sectoarele horticol, apicol și a produselor lactate în Transilvania și pentru cultivarea culturilor arabile pe câmpiile fertile ale țării.

După 1992 o mișcare de agricultori din Transilvania a renunțat la utilizarea produselor fitosanitare chimice și a fertilizanților sintetici, fiind pionierii agriculturii ecologice în România. În 1993 un grup de fermieri elvețieni, conectați la o organizație creștină, a oferit agriculturilor români cursuri și stagii de formare în Elveția în domeniul agriculturii ecologice. În 1997 acești fermieri români au înființat prima asociație de agricultori ecologici: Bioterra. Aceasta a adus sectorul ecologic la următorul nivel. Albert Imre din Transilvania a fost primul care a obținut certificarea terenului său, fiind inspectat de către Biokontroll din Ungaria. În 2002 **Bioterra** a înființat primul organism de control (OC) din România, Ecoinspect, care a fost acreditat de către Ministerul Agriculturii în 2004.

În paralel, Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură Bacău a început să facă cercetări în cultivarea legumelor ecologice în 1992, iar din 1995 Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea cultivă culturi de câmp după principii ecologice.

După aprobarea cadrului legal cu privire la agricultura ecologică (OUG 34/ 2000), Ministerul Agriculturii a început să sprijine fermierii care practică agricultura ecologică cu subvenții din 2005. Cu toate acestea, cel mai puternic impuls a venit abia odată cu

aderarea țării la UE în 2007, când România a avut la dispoziție fonduri europene pentru subvenții în susținerea agriculturii ecologice. O piață mare s-a deschis pentru produsele românești, în special, materii prime de origine vegetală (cereale, semințe oleaginoase și ulei vegetal) care erau vândute și prelucrate în Occident.

În 2001 existau 72 de operatori certificați ecologic în România. O creștere dinamică a numărului de operatori a avut loc până în 2012 când acest număr a ajuns la 15.280. Această creștere se explică prin entuziasmul provocat de fondurile disponibile ale UE și de speranța unor prețuri mai mari plătite de piețele produselor ecologice. Cu toate acestea, atunci când aceste așteptări nu au fost realizate, după cum structurile de prelucrare și comercializare nu au fost înființate alături de producția agricolă ecologică, iar comercianții au putut să vândă materia primă ecologică la prețuri cu puțin mai mici decât în convențional. Astfel, numărul operatorilor ecologici s-a redus între 2013 și 2017. De asemenea, suprafața cultivată în sistem ecologic a scăzut ușor în această perioadă. Din 2018 numărul de operatori certificați a crescut din nou, cu aproximativ 700 de companii pe an. **Cea mai recentă cifră pentru 2021 este de 11.029 operatori.** Suprafața ecologică (complet certificată și în conversie, dar fără

suprafața florei sălbatice) în 2021 este estimată la **520-570 mii** ha sau aproximativ **4 %** din totalul terenurilor agricole. Ea este alcătuită din două treimi din terenuri cultivate (dintre care 7 % culturi perene) și o treime din pășuni permanente. Începând cu 2018 în fiecare an, aproximativ 70.000 ha s-au adăugat la suprafața ecologică, ceea ce reprezintă o creștere de 15-25 % pe an. Această nouă tendință se explică prin rentabilitatea mult mai mare a întreprinderilor care cultivă culturi arabile ecologice pe suprafețe mari pe câmpii în comparație cu fermele mici din zonele de munte, deși ultimii au fost liderii de dezvoltare în anii 2000.

În 2012 o fermă medie ce deținea certificat ecologic avea o dimensiune de aproximativ 20 ha și a crescut până la 50 ha în 2021. Acest indicator este cu mult mai mare decât dimensiunea medie națională a fermelor, de numai 4,8 ha. Această cifră arată ponderea ridicată a agriculturii de subzistență a generației vârstnice care, după 30 de ani, încă face parte din economia de piață. Întreprinderile certificate ecologic dimpotrivă,

aproape că nu practică agricultura de subzistență. Fermele ecologice din Transilvania tind să fie mai mici (începând cu 2 ha) și sunt implicate în horticultură, apicultură și creșterea animalelor rumegătoare, în timp ce cele din Câmpia de Vest și cea Română sunt mai mari (sute de ha) și tind să se focalizeze în totalitate pe culturile arabile. Cel mai mare număr de operatori ecologici se găsesc în județele Sălaj și Satu Mare (830 fiecare) din Crișana, în timp ce la capitolul suprafață, județele Tulcea din Delta Dunării și Timiș din Banat au cea mai mare suprafață ecologică (aproximativ 60.000 ha fiecare).

Este surprinzător faptul că doar aproximativ 60 % din fermele ecologice au certificatul ecologic deplin. Acest lucru poate fi atribuit faptului că multe companii renunță la practicile ecologice la sfârșitul perioadei de conversie din cauza subvențiilor mai mici după obținerea certificatului și că se găsește cu greu o piață semnificativ mai bună pentru produsele ecologice decât pentru cele convenționale. În 2022 aceste diferențe de preț au atins un nivel minim record.

Evoluția numărului de operatori și a suprafeței certificate ecologic

(2009–2021 | mii ha | mii operatori)

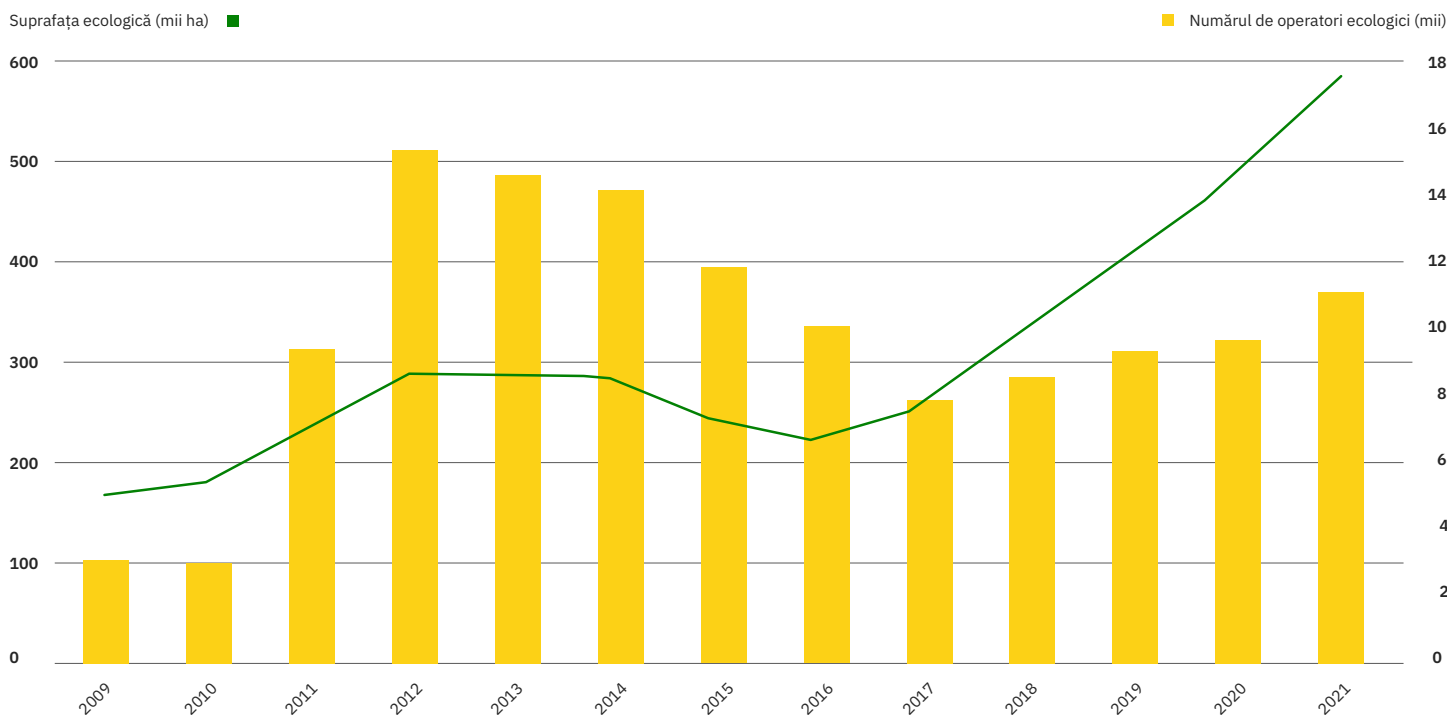

Figura 5

Instituții ale agriculturii și produselor alimentare ecologice

Asociațiile nu mai joacă rolul pe care îl aveau înainte în anii 2000. Astăzi, multe au devenit inerte. Cu toate acestea, combinația de ONG-uri, institute de cercetare, servicii de consultanță, universități și furnizori comerciali de inputuri asigură suportul de care agricultorii ecologici din România au nevoie.

Peste 30 de asociații de fermieri ecologici din România au contribuit la unirea operatorilor din diferite sectoare ecologice și regiuni ale țării. Din punct de vedere istoric, aceste asociații au impulsionat agricultura ecologică din România. Astăzi, totuși, importanța multora dintre ele este în declin. Acestea nu au reușit în mare parte nici să genereze suficiente fonduri din cotizațiile de membru și nici să ofere servicii plătite. Acest aspect îi face să se afle în concurență pentru fondurile publice. Atunci când fondurile de la guvern, UE, IFOAM, FiBL și alte instituții sunt disponibile, asociațiile devin active, dar după ce finanțarea proiectelor se finisează, ele revin la inerție. Acest lucru, din păcate, este valabil și pentru Bioterra, prima și emblematică asociație ecologică românească.

Există 6 entități care reprezintă România la IFOAM. Asociațiile Inter-Bio și Bio România și organisme de control EcoCert și Bio Cert Tradițional sunt membri cu drept de vot. Producătorul de levănțică Evergreen Estates este membru asociat, iar Laura Dosoftei, care conduce agenția de vânzări ale produselor ecologice Optim Agro este susținător.

Asociațiile cele mai active, cum ar fi Inter-Bio, organizează evenimente publice în care se întâlnesc companii din sectorul agriculturii ecologice. Târgurile agricole naționale Indagra și Agraria nu dedică mult efort produselor ecologice. Deși au fost organizate anterior câteva târguri naționale și regionale dedicate agriculturii ecologice, o încercare a unui nou format a fost inițiat de către furnizorul de inputuri Ecostart în februarie 2023 la Iași, cu titlul Ecostart Expo. Scopul evenimentului a fost de a oferi o platformă de întâlnire dintre fermierii ecologici, furnizorii de servicii și inputuri și comercianți. Din 2019, Ecostart organizează traininguri și oferă consultanță cu privire la agricultura ecologică. Un alt eveniment recent care a manifestat interes din partea operatorilor din sectorul horticol ecologic interesați de piața locală este „Legume & Fructe: Raftul Bio” organizat de către Modern Buyer. Pe 24 noiembrie 2022 a avut loc cea de-a doua ediție a acestuia în București. Evenimentul este în același timp conferință, dar și expoziție de produse și inputuri ecologice.

Asociațiile Operatorilor din Agricultură Ecologică

Asociația Operatorilor din Agricultură Ecologică „Bio România”

Bio România a fost înființată în 2008, ca o încercare de a reprezenta o serie de procesatori și producători mai mari la nivel internațional, de exemplu la Biofach, unde Bio România are anual un stand. Asociația este implicată într-un o serie de proiecte, unele dintre ele vizând conservarea biodiversității. Bio România reprezintă țara în cadrul grupului IFOAM EU (împreună cu Inter-Bio și cu OC Bio Cert Tradițional).

www.asociația.bio

Bio Danubius

Bio Danubius reprezintă un cluster de participanți din domeniul agriculturii ecologice și conservării mediului din regiunea Dunării, inclusiv din delta acesteia. Organizația a fost înființată în 2015 și este fondatoare a Inter-Bio. Asociația reprezintă în principal producătorii de cereale și semințe oleaginoase ecologice din zona Tulcea.

www.biodanubius.ro

Asociația Română pentru Agricultură Durabilă

Asociația (abreviat A.R.A.D.) a fost înființată în 1998 de către Ion Toncea, profesor universitar și cercetător și de câțiva studenți pasionați de agricultura durabilă. Ei au început cu proiecte de cercetare finanțate de către minister în domeniul culturilor de câmp. În jurul lor s-au adunat companii private care au beneficiat de aceste cercetări, cât și de consultanță. La moment 15 companii și 12 cercetători și cadre universitare sunt asociați A.R.A.D.

www.agriculturadurabila.ro

Federația Națională a Agriculturii Ecologice

În anul 2000 a fost înființată Federația Națională a Agriculturii Ecologice de către cinci asociații ecologice: Bioterra, AgroEcologia, AgriEco, A.R.A.D. și EcoRuralis. În fruntea acesteia s-a aflat profesorul universitar, Ion Toncea și activitățile de bază erau consultanța și reprezentarea României în cadrul IFOAM; cu toate acestea, federația are puține activități de câțiva ani.

Inter-Bio

Inter-Bio a fost înființată la sfârșitul anului 2018 fiind reprezentată de către Costin Lianu din domeniul dezvoltării afacerilor. Organizația a fost orientată spre afacerile ecologice din sudul țării ținând promovarea pe plan internațional a anumitor lanțuri valorice și a producătorilor și pledarea spre investiții directe în companii și cooperative ecologice mai mari. Este o organizație umbrelă care unește mai multe asociații, cooperative, cât și instituții publice.

www.inter-bio.ro

Asociația Bioagriculturilor din România Bioterra

Înființată în 1997 de un grup de fermieri elvețieni și români, Bioterra a fost prima asociație ecologică din România, care inițial a venit să reprezinte în mare parte agricultorii ecologici mici din Transilvania. Printre toate asociațiile, aceasta a fost cea mai activă până în prezent. Asociația a contribuit la elaborarea cadrului legal național privind agricultura ecologică în 2000 și a fondat OC Ecoinspect în 2004. În contrast cu alte asociații de producători ecologici din Europa, Bioterra nu a dezvoltat un standard ecologic privat și, prin urmare, nu a folosit niciodată eticheta sa pentru comercializarea eficientă a produselor ecologice.

www.bioterra.org.ro

EcoRuralis

Avându-și sediul în Cluj-Napoca EcoRuralis este o asociație românească de mici fermieri și a fost înființată în 2009. Ea reprezintă interesele a peste 17.000 de fermieri mici tradiționali și ecologici în fața autorităților naționale și europene. Asociația este membră a Confederației Europene Țărănești Via Campesina. EcoRuralis este finanțată parțial din cotizațiile membrilor, dar mai mult din proiecte europene, precum și din donații. Nu se axează în mod explicit pe agricultura ecologică.

www.ecoruralis.ro

Marile **instituții de cercetare de stat** care fac cercetări agricole au toate o ramură care se ocupă de sectorul ecologic.

Principalele institute sunt:

- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea pentru culturile de câmp
- Institutele de Cercetare pentru Horticultură din Bacău, Pitești, Vidra și Buzău
- Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Plantelor din București
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Bioresurse Alimentare din București

Institutele de cercetare împărtășesc cunoștințele în domeniul agriculturii ecologice prin organizarea de evenimente în câmp și elaborarea de protocoale și ghiduri. Institutele dispun de terenuri certificate ecologic unde efectuează experiențe și demonstrații. De asemenea, acestea oferă consultanță pentru sectorul privat, chiar dacă de obicei operatorii agricoli mari beneficiază cel mai mult. Institutele sunt finanțate parțial de către stat, dar participă și la proiecte internaționale, care constituie o parte importantă a veniturilor lor, și deseori alături de vânzarea roadelor și a produselor alimentare pe care le produc pe piața locală.

Agenția Națională pentru Consultanță Agricolă (ANCA) este organizația de stat pentru extensiune agricolă din cadrul Ministerului Agriculturii. Fiind înființată în 1998, ANCA are birouri în fiecare județ pentru a instrui micii fermieri în aspecte tehnice și a oferi asistență în accesarea fondurilor publice. ANCA oferă un curs general privind agricultura ecologică la care fermierii din perioada de conversie trebuie să-l treacă pentru a fi eligibili pentru obținerea subvențiilor. Majoritatea fermierilor nu beneficiază de sprijin consultativ din partea ANCA în perioada conversiei; acest lucru depinde însă în mare măsură de specialiștii locali care lucrează pentru ANCA în fiecare județ în parte.

Cursurile de licență de la cele patru **universități** agricole românești din București, Cluj-Napoca, Iași și Timișoara au module despre agricultură ecologică. În plus, toate cele patru instituții oferă specializare la etapa de masterat, ceea ce permite studenților să se focalizeze pe cultivarea ecologică a culturilor de câmp sau pe horticultura ecologică. Alte câteva universități din România oferă programe de masterat legate de

Figura 6: Institutul de Cercetare Fundulea este în slujba producerii cerealelor ecologice pe scară largă

Info

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Fundulea

www.incda-fundulea.ro

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură Bacău

www.legumebac.ro

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Pitești-Mărăcineni

www.icdp.ro

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură și Floricultură

www.icdlfvidra.ro

Figura 7: Raftul cu produse lactate ecologice din Carrefour, realizat de A. Lozan

agricultura și alimentația ecologică, cum ar fi cursul de agricultură ecologică de la Universitatea Ovidius din Constanța, cursul de prelucrare ecologică a alimentelor de la Universitatea Transilvania din Brașov, precum și cursul de protecție a plantelor de la Universitatea Sapiența din Târgu-Mureș.

Alți jucători care asigură o mai bună continuitate a sprijinului lor sunt **rețelele de supermarketuri**. Acestea au fost constrânse prin lege (321 / 2009), în vigoare până în 2020, să achiziționeze 51 % de carne, ouă, fructe, legume, miere, produse lactate și de panificație pe care le comercializează din parteneriate directe cu producători locali. În acest context, unele supermarketuri, precum Carrefour în ultimii 5-7 ani, au decis să se implice în programe de formare pentru fermierii și cooperativele ecologice.

Câteva **companii** din România oferă servicii de consultanță orientate comercial. Unele sunt consultanți independenți, în cea mai mare parte, însă, acestea sunt legate de furnizori mari de inputuri agricole și utilaje. În mare parte, companiile oferă consultanță fermierilor ecologici în domenii de lucrare a solului, selectare a soiurilor și a semințelor și protecție a plantelor. Ministerul Agriculturii a publicat o listă cu 132 de astfel de distribuitori de produse de protecție a plantelor permise în agricultura ecologică (capitolul J).

Info

Stația de Cercetare-Dezvoltare pentru Legumicultură Buzău

www.scdlbuzau.ro

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Plantelor

www.icdpp.ro

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Bioresurse Alimentare București

www.bioresurse.ro

Cadrul juridic ecologic și subvenționarea

Valoarea totală a subvențiilor plătite de către statul român operatorilor ecologici este considerabilă. În anul 2021 a fost debursată o sumă totală de 92 mil. EUR cu o creștere cu 25% față de anul 2020. De fapt, dezvoltarea agriculturii ecologice a fost întotdeauna strâns legată de sistemul de subvenții.

Făcând parte din UE din 2007 în România legislația UE privind agricultura ecologică este pe deplin pusă în aplicare. Ordinul Ministerului Agriculturii nr. 895 din 19 august 2016, modificat ultima dată prin Ordinul nr. 148 din 7 iulie 2021, definește normele și responsabilitățile pentru punerea în aplicare a legislației UE privind agricultura ecologică. Ministerul Agriculturii este autoritatea competentă responsabilă pentru punerea în aplicare a legislației ecologice, precum și pentru aprobarea și supravegherea tuturor organismelor de control din România. Există 41 județe în România, fiecare dintre acestea având Direcție Agricolă și o persoană responsabilă pentru toate aspectele legate de agricultura ecologică, inclusiv înregistrarea operatorilor ecologici și a oricăror derogări.

Figura 8: Sigla națională pentru agricultura ecologică

România are o siglă ecologică națională care corespunde termenului „ecologic”. Utilizarea acestei sigle care aparține Ministerului Agriculturii, este voluntară și trebuie să fie însoțită, în cazul în care este utilizată, de sigla UE, de codul organismului de control și de o declarație de origine a materiei prime (de exemplu, "agricultura România" sau "agricultura UE"). Regulile de utilizare a siglei „ae” sunt definite prin Decretul 317 / 190 / 2006.

Guvernul sprijină agricultura ecologică prin intermediul Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) prin oferirea de subvenții pentru perioada de conversie și menținerea certificării ecologice după conversie.

42 % din subvențiile din 2021 au fost investite pentru a sprijini conversia și 58% pentru menținerea certificării. Peste 70 % din fonduri au fost absorbite pentru producerea culturilor de câmp (cereale, culturi oleaginoase și leguminoase).

Info

Oficiul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale responsabil pentru agricultura ecologică

— Contact: ae@madr.ro (Iulia Grosulescu)

Subvenții disponibile operatorilor ecologici în 2022 conform APIA (EUR | ha & an)

Tipuri de utilizare a terenului	Pentru conversie	Pentru menținerea certificării
Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)	293	218
Legume	500	431
Livezi	620	442
Vii	530	479
Plante medicinale și aromatice	365	350
Pajiști permanente dacă nu s-au luat subvenții de agro-mediu și climă	143	129
Pajiști permanente dacă s-au luat subvenții de agro-mediu și climă	39	73

Figura 9

Ponderea subvențiilor ecologice din România pentru diferite tipuri de utilizare a terenurilor agricole (2021 | %)

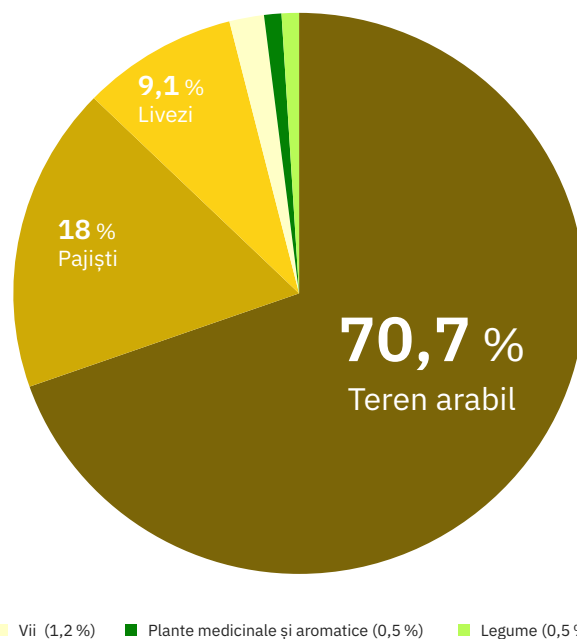

Figura 10

Controlul și certificarea ecologică

14 organisme de control sunt în prezent acreditate pentru certificarea agriculturii și procesării ecologice și comerțul cu produse ecologice. Două cele mai active OC, Ecocert și Ecoinspect, certifică mai mult de jumătate din toți operatorii ecologici. Șase dintre OC sunt românești, în timp ce opt au sediile lor în alte state ale UE.

Numărul de 11. 029 operatori certificați include 10.450 ferme, 165 procesatori, 27 companii care se ocupă cu culegerea plantelor sălbatice, 5 operatori din domeniul acvaculturii și 382 companii ce fac comerț. Procesatorii au ales în primul rând OC Ecoinspect (43 operatori), urmat de Bio Garantie (34), Ecocert (19) și Bios (17). Companiile ce colectează din flora spontană sunt certificate de Ecoinspect (10), Ceres (8) și Ecocert (5). Comercianții preferă Ecoinspect (77), Bio Garantie (74) și SRAC Cert. (63). Bio Garantie pare să fie avantajoasă pentru operatorii care lucrează pe piețele statelor vorbitoare de germană.

Potrivit Federației Biodinamice **Demeter** International în octombrie 2021, 24 operatori cu 373 ha au fost certificați Demeter de către Biroul Internațional

de Certificare ICO al federației. Baza de date a ICO a indicat mai puține companii certificate la sfârșitul anului 2022. Cea mai importantă este vinăria Domeniul Bogdan cu mai mult de 150 ha de vii certificate Demeter – singurul vin biodinamic românesc produs din 2020.

În 2022 Naturland raportează șase ferme certificate **Naturland** cu un total de 4.450 ha, dintre care mai mult de jumătate sunt pentru cultivarea plantelor oleaginoase și o treime a cerealelor ecologice – toate produse pentru piața germană.

Trei companii sunt certificate în conformitate cu standardul american **NOP**: Biochem Organics pentru cultivarea cerealelor, Biorom Ralex pentru colectarea fructelor de pădure și Soloverde pentru producerea uleiului de floarea-soarelui.

Organismele de control recunoscute în România și numărul de operatori certificați de acestea în 2021

Numele OC	URL	Code	Oficiu în România	Țara sediului	Operatori certificați
Ecocert	www.ecocert.com	RO-ECO-007	București	Franța	3.285
Ecoinspect	www.ecoinspect.ro	RO-ECO-008	Cluj-Napoca	România	2.474
Bios	www.new.certbios.it/ro	RO-ECO-009	București	Italia	331
Agreco Göderz	www.agrecogmbh.com	RO-ECO-015	Ploiești	Germania	841
BioAgricert	www.bioagricert.ro	RO-ECO-016	București	Italia	327
Bio Garantie	www.bio-garantie.ro	RO-ECO-018	București	Austria	213
Certrom	www.certrom.ro	RO-ECO-021	București	România	465
Ecoroiscert	www.ecoroiscert.ro	RO-ECO-022	Iași	România	420
Mișcarea Română p. Calitate	www.mrco.ro	RO-ECO-023	Craiova	România	500
Ceres	www.ceres-cert.de/ro/home	RO-ECO-024	Cluj-Napoca	Germania	345
Bio Cert Tradițional	www.biocerttraditional.ro	RO-ECO-025	Constanța	România	833
SRAC Cert	www.srac.ro	RO-ECO-026	București	România	905
TÜV Austria	www.tuv-austria.ro	RO-ECO-027	București	Austria	79
Rina Simtex	www.rinaromania.ro	RO-ECO-028	București	Italia	11
Total					11.029

Figura 11

Producția ecologică pe lanțuri valorice

Cu toate că România este cunoscută mai ales pentru produse ecologice din categoria: miere, nuci, ierburi și fructe de pădure, în special cățina, de fapt, cerealele și culturile oleaginoase reprezintă jumătate din suprafața certificată ecologic. Pe lângă acestea, pajiștile permanente și culturile furajere constituie a doua cea mai importantă utilizare a terenurilor ecologice. Al treilea sector-forțe al producției ecologice din România sunt suprafețele imense ecologice destinate culegerii plantelor sălbatice, care susțin și apicultura ecologică. Doar 5,2 % din suprafețele cultivate în sistem ecologic sunt utilizate pentru horticultură.

Cultura mare

Aproape jumătate din suprafața ecologică este utilizată pentru cultivarea cerealelor și a culturilor oleaginoase și încă 12 % pentru producerea culturilor furajere, care sunt importante în agricultura ecologică pentru a susține fertilitatea solului.

Conform unui studiu elaborat de FiBL, România avea aproximativ 134.000 ha de **cereale** ecologice în 2020, ocupând locul 8 din Europa după suprafață, după Germania, Franța, Italia, Spania, Rusia, Ucraina și Polonia. Cea mai mare parte a cerealelor ecologice produse în România este de fapt, destinată alimentației umane și doar o mică parte pentru hrana animalelor. România este mult mai distinctivă în ce privește producerea de semințele **oleaginoase** ecologice, pentru care se află pe locul 4 în Europa (90.000 ha; după Rusia, Franța și Ucraina). Cu 5.700 ha cultivate cu specii **leguminoase**, România se află doar pe locul 17 în Europa. În timp ce

Culturile principale cultivate pe suprafețele certificate ecologic în România (2020 | ha)

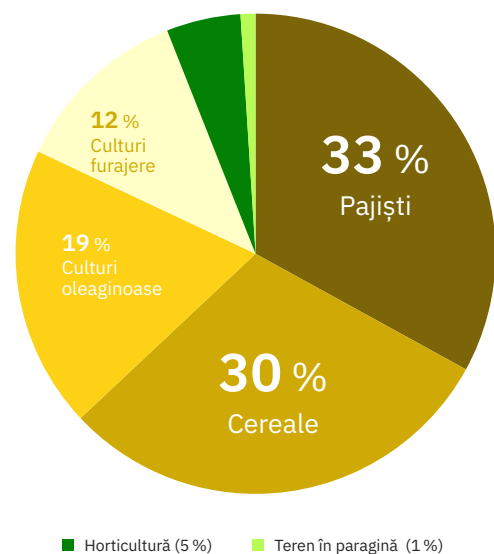

Figura 12

Producția de cereale ecologice (2020 | tone)

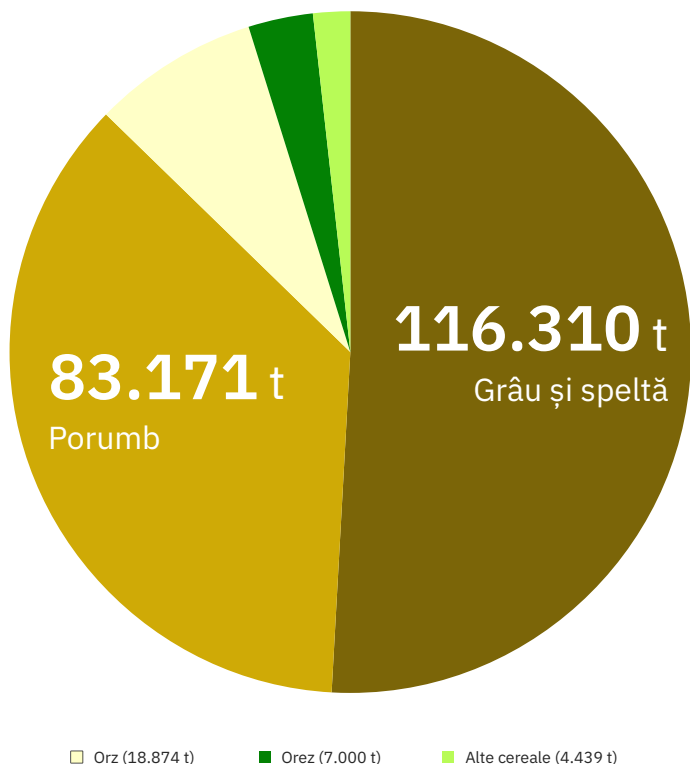

Figura 13

semințele oleaginoase ecologice (în mare parte, floarea soarelui, rapiță și soia) sunt foarte solicitate și generează profituri bune pentru agricultori, o rotație a culturilor de aproximativ 40 % de terenuri cu plante oleaginoase nu este sustenabilă în agricultura ecologică.

Multe ferme ecologice din județele Tulcea și Constanța lucrează între 500 și 2.000 ha, de exemplu: Biofarm Crucea, Anglo-Rom Agriculture, Delta-Rom Agriculture, Kiara Laci, Agro Exim Grup. Unele dintre ele au și certificatul Naturland.

Una dintre companiile cele mai importante din sectorul de cereale ecologice din sud-estul României este **Biochem Organics**, fiind un consolidator pentru fermierii contractați compania aceasta comercializează cereale ecologice pe piața internațională. Numai în județul Tulcea Biochem Organics lucrează cu fermieri care cultivă ecologic pe peste 70.000 ha. Compania oferă și servicii de depozitare pentru cerealele organice. Un rol similar îl are **Delta Organic Crops** și **Agri Mondo** fiind în parteneriat cu fermierii ce dețin 5.000 ha de teren certificat ecologic.

Alți comercianți de cereale ecologice sunt **Copeland Crop** din Arad și **AgranoLand** din Vrancea. AgranoLand, de asemenea, procesează primar producând făină și ulei vegetal ecologice și hrană pentru animale din cereale și semințe oleaginoase ecologice. Alți procesatori primari importanți sunt **Maragro Group** din Banat și

LTA Mondial din Constanța ce fabrică ulei ecologic de floarea soarelui și rapiță. În total, există 5 companii mari care procesează semințe oleaginoase ecologice. Aproximativ 90% din cerealele, semințele oleaginoase și uleiul vegetal ecologice, precum și șrotul de semințe oleaginoase pentru furaj sunt vândute în vrac partenerilor din alte state ale UE.

Ca efect al invaziei Rusiei în Ucraina când comercianții ucraineni nu au putut exporta producția ecologică, producătorii români au beneficiat mai întâi de majorări de preț pentru cerealele și semințe oleaginoase ecologice. Cu toate acestea, de la jumătatea anului 2022 prețurile au scăzut, pe măsură ce cerealele ecologice au început să fie exportate prin România și „au inundat piața” cum spun comercianții. Odată cu majorarea costurilor pentru energie, și prin urmare, creșterea prețurilor la materiile prime convenționale, diferența dintre prețurile produselor convenționale și cele ecologice a devenit minoră.

Info

Biochem Organics

www.biochemorganics.ro

Delta Organic Crops

www.delta-organic-crops.eu

Agri Mondo

www.agrimondo.ro

Copeland Crop

www.copelandcrop.ro

AgranoLand

www.agranoland.ro

Maragro Group

www.maragrogrou.com

LTA Mondial

www.ltamondial.eu

Un procesator de cereale din Transilvania este compania **Petras Bio**, certificată Demeter care produce paste și fulgi din semințe germinate cu diferite amestecuri. **Ecomania**, de asemenea, din Transilvania vinde biscuiți ecologici. Ferma ecologică **Terra Natura** fondată de doi frați elvețieni în Banat produce făină ecologică ambalată ca și **Biofarmland Manufactura**. Avraham Marian Cioceanu, implicat și în asociația Bio România, folosește mărcile **Dr. Avraham** pentru faina ecologică și **In Veritas Bio** pentru covrigii ecologici. Sub marca **Bio Românesc** care aparține asociației Bio România, companii precum **Altstel RO** comercializează paste produse local.

Uleiul ecologic de floarea soarelui pentru piața internă este disponibil sub mărcile **Izabell** și **Bioforia**. Izabell aparține companiei LTA Mondial, în timp ce Bioforia este marca unei cooperative agricole din Transilvania cu peste 2.400 ha de teren ecologic (**Fermele Ecologice Silvania**).

Figura 14: Ulei ecologic de floarea soarelui, realizat de Bioforia

Horticultura

Horticultura românească are o tendință lentă de creștere după două decenii de stagnare ceea ce se reflectă și în sectorul ecologic. Din totalul de 24.298 ha acesta include 8.606 ha plantații fructifere, 5.409 ha livezi de nuci, 2.509 ha vii, 2.299 ha plantații de fructe de pădure, 1.229 ha câmpuri cultivate cu plante medicinale și aromatice și 830 ha terenuri cu legume.

Cu o suprafață de 8.606 ha de plantații cu **pomi fructiferi**, România este pe locul 6 în Europa conform Sondajul FiBL 2022. Diferența dintre cei mai mari producători ai Europei și România este că fructele produse în Italia, Franța, Polonia, Germania și Spania apar pe piețele internaționale, în timp ce fructele românești sunt cu greu comercializate în exteriorul țării. Privind la situația merelor (aproximativ 3.600 ha), producția conform Eurostat este de doar 6,8 t/ha, pe când ar trebui să fie de minim 20 t/ha. Aceasta susține două observații: i) Unele dintre livezi nu au fost înființate pentru a fi recoltate, ci doar pentru a obține subvențiile legate de înființarea sau întreținerea livezilor; și ii) Din moment ce canalele de marketing pe sectorul ecologic nu au fost bine dezvoltate, mult se comercializează ca fiind convențional unde vânzările sunt mai bine organizate. Vizitele în supermarketuri ale autorilor în București, Cluj-Napoca și Brașov au confirmat că 100 % dintre merele ecologice din lanțurile de supermarketuri erau din nordul Italiei, deși la sezon sunt disponibile și fructe ecologice locale. La fel este valabil și pentru prunele ecologice (la fel, 3.600 ha): mult se vinde prin canalele produselor convenționale.

Info

Petras Bio

www.petrasbio.eu

Ecomania

www.ecobiscuiti.ro

Terra Natura

www.terrannatura.ro

Biofarmland Manufactura

www.biofarmland.ro

Izabell

www.izabell.ro

Bioforia

www.bioforia.ro

O mare parte din cele **8.606** ha sunt livezi extensive de tip pajiști în munți. Două treimi din plantațiile ecologice de măr au mai mult de 25 de ani și cresc pe portaltoi generativ. Dacă sunt recoltate, merele merg la prelucrare industrială. Suprafața plantațiilor super-intensive de măr este estimată la doar 100-150 ha. Pentru restul livezilor producția merge în cantități mari la prelucrare în fabrici mari mai ales în Ungaria (**Austria Juice** sau **Rauch**) care au finanțat după 2005 plantarea a circa o mie ha de livezi de măr din soiuri rezistente la boli destinate prelucrării.

Figura 15: Livadă super-intensivă ecologică de măr din Transilvania, realizat de A. Lozan

Sandy Fruits este un consolidator important pentru acest sector. În plus, există și prelucrare artizanală în interiorul țării pentru piața locală. **Ferma Biozoli**, **Măr de Bran**, **Merita Bio**, **Provivo** și **Coșul Cu Fructe** sunt unele bune exemple a acestei afaceri. Din mere și prune sunt fabricate sucuri, baby food și distilate. Producătorii cu livezi inovative cu producție destinată consumului proaspăt sunt **Sinfrutta**, **Ferma Cenad**, **Ferma Steluța** și **Agromec Cheresig**. Dacă reușesc să-și vândă fructele la marile supermarketuri produsele lor nu sunt întotdeauna identificate ca fiind ecologice.

Cu aproximativ 5.000 ha, România este una dintre cei mai importanți producători de nuci ecologice din UE, iar nucile ecologice sunt una dintre culturile prioritare pentru guvernul român. Sectorul nucilor ecologice este

bine organizat și are consolidatori ce dețin unități de prelucrare, adesea în paralel cu producere convențională. Recolta de nuci ecologice este reprezentată în mare parte de livezi extensive situate mai ales pe dealurile Transilvaniei cu recolte reduse și pomi de peste 25 de ani. În plus, există plantații de alun pe suprafețe mai mici cu producția comercializată, în mare parte, către Ferrero în Italia ca fiind convențională. Unii dintre cei mai mari jucători din acest subsector sunt **Sinfrutta** cu peste 100 ha de plantații de alun ecologic și **Solitree** cu 60 ha. **Transilvania Nuts**, **Dry Fruits Transilvania** și **NutSan** sunt câțiva dintre cei mai importanți consolidatori și procesatori de nuci ecologice până la ambalarea finală a produselor. **Transilvania Nuts**, fiind prezentă cu stand la Biofach 2022 produce, de asemenea, mixuri și batoane din fructe uscate și nuci. **Dry Fruits Transilvania** are stand propriu în mai multe lanțuri de supermarketuri cu nuci, alune și mere uscate.

Info

Austria Juice

www.austriajuice.com

Rauch

www.rauch.cc/hu

Sandy Fruits

www.sandyfruits.ro

Ferma Biozoli

[facebook](https://www.facebook.com/ferma.biozoli)

Măr de Bran

www.mardebran.ro

Merita Bio

www.meritabio.ro

Provivo

www.provivo.ro

Coșul Cu Fructe

[facebook](https://www.facebook.com/coșul.cu.fructe)

Sinfrutta

www.sinfrutta.com

Ferma Steluța

www.fermasteluta.ro

Agromec Cheresig

www.meritabio.business.site

Transilvania Nuts

www.transilvanianuts.ro

Dry Fruits Transilvania

www.dryfruitstransilvania.ro

NutSan

www.nutsan.eu

Referitor la **legumele** ecologice, România se află abia pe locul 20 în Europa. Fermierii ecologici români concurează cu greu cu producătorii italieni și francezi de legume ecologice. Totuși, unele evoluții interesante au avut loc în ultimii 5 ani în contextul expansiunii pieței locale de produse ecologice și a programelor retailerilor de promovare a produselor locale. În sezon, roșiile ecologice locale, fiind cultura-numărul unu dintre legumele ecologice, devin tot mai disponibile pentru consumul local. **Roua Coop** este una dintre puținele cooperative de succes care pune la dispoziție cantități mai mari și stabile în supermarketuri. Aceasta cooperează cu Lidl, Kaufland și Carrefour, ca și companiile **Fermierul Moroșan**, **Goatsheaven**, **Grup Prod Corvinia**, **Hortifrukt** (toate produc legume ecologice în seră), **Romtransilvan Logistic** (ciuperci ecologice) și **Elixir Bio** (fructe de pădure ecologice). Alte ferme ce cultivă legume ecologice care merită menționate sunt **Bio Culture**, **Biofresh Banat**, **Oscar Management**, **Grădinile Bio Rosenthal**, **Grădina Letca**, **BioDumbrava** și **Ferma Bio**. Ultimele șase sunt amplasate chiar la periferia Bucureștiului. Producătorii de legume produc aproape exclusiv pentru piața locală, cu foarte puțin comerț în alte state ale UE.

Fructele de pădure ecologice sunt o altă direcție-prioritară în dezvoltarea sectorului ecologic în România. Subsectorul este dominat de cătină, afine, mure și zmeură. Chiar dacă cantitatea lor este mai mică decât ce se recoltează din flora spontană, calitatea lor este mai înaltă și prin urmare, acestea vizează mai degrabă piața de consum proaspăt. Fructele de pădure sunt vândute predominant în formă congelată către alte state din UE pentru a fi ulterior prelucrate, dar cantități mai mici sunt vândute și pe piața de consum proaspăt (de exemplu, afine în Germania). Unele companii aprovizionează piața locală cu fructe de pădure prelucrate finit sau proaspete la sezon. **Bio Cătina** este o cooperativă deplin ecologică de prelucrare a fructelor de pădure de pe o suprafață de peste 200 ha. Ei au creat o marcă numită Energyne cu o gamă mare de produse finite. Alte companii importante din acest sector sunt: **Merryberry** (afine proaspete și prelucrate), **Primagra** (cătină congelată), **Hipy** (suc de cătină), **Racovița Berivoi** (afine, zmeură și mure proaspete și prelucrate). Ferme mai mici sunt **Elixir Bio** în Muntenia și **Bluerey** în Transilvania.

În ciuda concurenței mari cu Bulgaria, cultivarea ecologică de **levănțică** este în creștere rapidă în România. În plus, ierburile precum salvia, feniculul, coriandrul și menta sunt cultivate pe suprafețe mai mici. Alături de producerea de plante medicinale și aromatice, au apărut companii care fabrică uleiuri esențiale, ceaiuri și produse cosmetice. Acestea sunt menționate în sub-capitolul referitor la culegerea plantelor sălbatice, deoarece, de

Legume

Roua Coop

www.rouaorganic.ro

Fermierul Moroșan

www.fermierulmorosan.ro

Grup Prod Corvinia

www.grupcorvinia.ro

Hortifrukt

www.hortifrukt.ro

Romtransilvan Logistic

www.gradinapadurii.ro

Bio Culture

[facebook](https://www.facebook.com/bioculture)

Biofresh Banat

www.biofreshbanat.ro

Grădinile Bio Rosenthal

[facebook](https://www.facebook.com/gradinilebio)

Grădina Letca

www.letca.ro

BioDumbrava

www.biodumbrava.ro

Fructe de pădure

Biocatina

www.biocatina.com

Energyne

www.energyne.eu

Merryberry

www.merryberry.ro

Primagra

www.catinadeard.ro

Hipy

www.hipy.ro

Racovița Berivoi

www.transylvania-berry.ro

Plante medicinale și aromatice

Grădina de Lavandă

www.gradinadelavanda.ro

Bio Lavanda

www.biolavanda.ro

obicei, acestea prelucrează ambele, plante cultivate, cât și sălbatice. **Grădina de Lavandă** din Muntenia și **Bio Lavanda** din Transilvania sunt specializate doar în levănțică și atât cultivă, cât și fabrică produse finale din levănțică.

O companie care prelucrează cânepa cultivată ecologic este **Canah**, care produce ulei, batoane de fructe și alte produse din cânepă.

Culegerea plantelor sălbatice

Multe dintre companiile care prelucrează și comercializează fructe, nuci și plante medicinale și aromatice, lucrează atât cu produse provenite din cultivare cât și din flora sălbatică, cea din urmă având încă o importanță mult mai mare în România. Dintre cele aproape 10 mil. ha de terenuri destinate culegerii ecologice a plantelor sălbatice, România are 1,8 mil. ha și se află pe locul 2, după Finlanda (4,6 mil. ha) și înaintea Belarusului, Albaniei, Kosovo, Macedoniei de Nord și Ucrainei. Culegerea plantelor sălbatice este realizată, în mare parte, de către familiile rurale din Munții Carpați, care își livrează recoltele la consolidatori pentru prelucrarea primară (fructele sunt vândute congelate, în timp ce ierburile sunt uscate). Acești consolidatori care au aprobarea de la ocolurile silvice locale livrează ulterior produsele lor traderilor sau vând ei înșiși către alte state ale UE.

Diversitatea produselor provenite din flora sălbatică include:

- Fructe de pădure (și frunzele lor): mure, coacăze, afine, merișoare, fructe de soc, păducele, zmeură, cătină, fructe de porumbar
- Fructe: mere (peste 170.000 ha de *Malus sylvestris* și *Malus domestica*), cireșe, vișine, nuci, muguri și semințe de pin, pere, măceșe
- Ierburi: arnica, rostopască, mușețel, podbal, tătăneasă, păpădie, hamei, mentă, vâsc, oregano, sunătoare, urzică, vetrice, cimbru, coada șoricelului
- Ciuperci: hrib cenușiu, gălbior, crăiță

Există numeroși traderi de fructe, ierburi și ciuperci din flora spontană. Cu toate acestea, doar o mică parte dintre ei dețin un certificat ecologic pentru toate sau o parte din produsele lor. Printre ei se numără **Biorom**, **Ecofruct**, **Regiu Plant** și **Sandyfruits**.

Clienții sunt marii procesatori europeni de ierburi, cum ar fi Martin Bauer, Kräutermix, Worlée, Teekanne și Sonnentor. Cu materia primă de la compania-mamă,

Sonnentor România a lansat în Transilvania în 2022 fabricarea ecologică de infuzii de plante ambalate final pentru piața românească.

Există, de asemenea, multe companii mici care procesează plante medicinale și aromatice sălbatice și cultivate, folosind metode artizanale. Aceste întreprinderi produc, în mare parte, pentru piața locală ceea ce reflectă dorința femeilor din România de a plăti pentru produse cosmetice și suplimente alimentare naturale. **Hofigal** din București produce infuzii ecologice de plante și suplimente alimentare pe bază de plante din materii prime provenite din cultivare sau culegere. Compania a fost înființată în 1990 și fabrică în prezent peste 400 de produse diferite, unele patentate.

Kalpo din Prahova fabrică infuzii de plante ecologice sub mărcile companiei Vedda și RuBio. Compania comercializează plante și în vrac.

Figura 16: Produse din flora sălbatică la Biofach, realizat de A. Lozan

Info

Biorom

www.biorom.eu

Sandyfruits

www.sandyfruits.ro

Ecofruct

www.eco-fruct.ro

Hofigal

www.hofigal.eu

Regiu Plant

www.regiuplant.ro

Kalpo

www.vedda.ro

Panait INTL din Timișoara folosește exclusiv materii prime ecologice cultivate în România. Compania a început în 2010 cu producția de levănțică și apoi a dezvoltat fabricarea de produse cosmetice. Produsele sunt pe bază de levănțică, diferite ierburi și măceșe.

Wild Carpathia Organics din Timișoara produce uleiuri esențiale, uleiuri presate la rece și alte ingrediente cosmetice din materii prime certificate ecologic cultivate în zonă. Produsele finite includ uleiuri de levănțică, fenicul, coriandru, salvie, melisă și petale de trandafir.

Ecoland Production din Botoșani este o altă companie care produce uleiuri esențiale, creme, unguente și săpunuri din ierburi provenite local din plante sălbatice și cultivare proprie.

Vinul

În Europa, România nu este proeminentă pentru vinurile ecologice. Ocupă doar locul 9 în ceea ce privește producția de struguri ecologici. În 2020 doar 1,4 % din podgoriile românești erau certificate ecologic (puțin peste 2.500 ha). Cu toate acestea, există o anumită tendință recentă de dezvoltare, după cum și, producția de vinuri convenționale este în creștere. Cele mai active companii cu mărci de vinuri ecologice îmbuteliate sunt: **Domeniul Bogdan, Vifrana, Domeniile Franco-Române, Terra Natura, Crama Delta Dunării și Weingut Edgar Brutler**. Domeniul Bogdan produce vin din struguri de pe o suprafață de 113 ha certificată Demeter în Dobrogea.

Figura 17: Vin ecologic românesc, realizat de Domeniul Bogdan

Figura 18: Iaurt ecologic românesc, realizat de Napolact

Producția de origine animală: lactate, miere

Producția de origine animală certificată ecologic se referă în principal la produse lactate și miere. În timp ce producția ecologică de lapte de vacă este relativ stabilă, producția de ovine și caprine s-a redus în ultimii ani. Pe de altă parte, producția ecologică de miere și păsări de curte continuă să crească. Un motiv important pentru acest lucru este structura de cooperare stabilită pe lanțul valoric (producție, consolidare, prelucrare, comerț) pentru miere și laptele de vacă, care lipsește pentru celelalte produse.

În ciuda suprafețelor mari ale pajiștilor ecologice de 155.000 ha, sunt înregistrate doar 20.000 de vaci și 13.000 de oi. O mare parte dintre pajiștile ecologice par să fi fost certificate doar pentru ca fermierii să poată încasa subvenții obținute din producția ecologică. Pe de altă parte, există cerere semnificativă pe piața locală pentru produse lactate ecologice, iar lanțurile de aprovizionare ale fabricilor mari de lactate sunt bine organizate, fiind în mare parte deținute de companii străine și au linii de prelucrare ecologică separată. Cele mai mari 4 companii producătoare de lactate din România sunt: i) **francezul Lactalis Group (Albalact, Covalact, Rarăul, Lactate Harghita și LaDorna)**; ii) **grecescul Olympus (Fabrica de Lapte Brașov)**; iii) **germanul Hochland** și iv) **olandezul Friesland Campina (Napolact)**. Dintre aceste companii, 3 comercializează activ produse ecologice fabricate din lapte românesc. Doar Hochland România vinde brânză ecologică în România fabricată în Germania.

Info

Panait INTL

www.mayieskincare.com

Wild Carpathia Organics

www.wildcarpathiaorganics.com

Ecoland Production

www.ecoland-production.ro

Domeniul Bogdan

www.domeniulbogdan.ro

Vifrana

www.vifrana.com

Domeniile Franco-Române

www.dfr-wines.com

Terra Natura

www.terrannatura.ro

Crama Delta Dunarii

www.lasapata.com

Dezvoltarea producției ecologice de origine animală în România (număr | tone | % | 2020)

Tipuri de animale	Număr în 2020	Producție în 2020	Evoluția numărului de animale sau stupi față de 2016, %
Stupi de albine	170.789	4.480 t de miere	+98
Păsări	171.391	30.755 mii de ouă	+171
Bovine	19.870	35.775 t de lapte	-1
Ovine	13.189	247 t de lapte	-80
Caprine	830	86 t de lapte	-68
Alte animale	1.530		-59
Pește		975 t	-84

Figura 19

Cel mai vizibil pe piață este **Napolact** (Friesland Campina) care a început prelucrarea laptelui ecologic în 2015 aprovizionându-se cu lapte ecologic de la fermele din Transilvania.

Lactalis comercializează lapte ecologic sub mărcile sale **Zuzu Bio** și **LaDorna Bio**, de asemenea, procurat de la ferme ecologice din apropiere de Sibiu. Marca **Covalact BIO** al companiei Lactalis include lapte și iaurt ecologic colectat de la fermele din apropiere de Brașov. **Albalact** produce, de asemenea, produse ecologice sub marca privată a Lidl.

Grecesul **Olympus** fabrică o gamă largă de produse lactate ecologice de la ferme de lângă Brașov.

Produsele lactate ecologice de la **Delaco** (franceză Savencia Group) și Hochland (Germania) însă, nu sunt produse în România. Acestea provin din alte țări UE și sunt doar distribuite în România.

O companie românească mai mică este **Eurolact** situată lângă București care, sub marca sa, **Colectar Bio**, fabrică produse lactate ecologice obținute din fermele din sudul țării. Acestea se găsesc la vânzare în majoritatea supermarketurilor. Compania românească **Carmo-Lact Prod** din județul Bistrița-Năsăud comercializează produse lactate ecologice sub marca proprie **Monor Bio** și sub marca privată a Carrefour. Cooperativa **Silvania Organic Farms** din județul Sălaj, pe care am menționat-o mai devreme cu privire la uleiul ecologic de floarea soarelui, procesează, de asemenea, laptele achiziționat de la membri și comercializează producția sub marca **Bioforia**.

Un procesator mic de lapte este **ASI Nature** care prelucrează lapte ecologic de vacă, oaie și capră în județul Sibiu. ASI Nature aparține elvețianului ASI Nature Holding, care deține acțiuni în mai multe companii germane de comerț al produselor ecologice. ASI Nature deține marca **Harbach** pentru diferite tipuri de brânză ecologică care au fost exportate și în alte state-membre ale UE și în SUA.

Info

Napolact

www.napolact.ro/bio-pe-bune

Zuzu Bio

www.albalact.ro/en/brands

LaDorna Bio

www.ladorna.ro

BIO Covalact

www.covalact.ro

Olympus

www.olympusfoods.ro/produse

Eurolact

www.eurolact.ro

Carmo-Lact Prod

www.monor.ro

Silvania Organic Farms

www.bioforia.ro

ASI Nature

www.asinature.ro

O specialitate ecologică din județul Hunedoara nu trebuie să rămână nemenționată. Compania **Asinia Lact** produce lapte ecologic de la cele 500 de măgărițe ale sale de pe 300 ha de pajiști. Laptele este vândut doar în farmacii și în magazinele de produse naturiste VitaMIX din întreaga țară.

Cu peste 170.000 de stupi de albine certificate ecologic, România este pe locul trei în Europa în ceea ce privește producția de miere ecologică. Doar Bulgaria și Italia produc mai multă miere (studiu FiBL 2022). România are condiții privilegiate pentru producția de **miere** datorită suprafețelor sale mari de păduri montane și de floarea soarelui în Câmpia României.

Lanțul valoric este adesea organizat de către procesatori care colectează mierea ecologică de la fermierii cărora le furnizează și inputurile necesare. Alții gestionează mai mult de 300 de stupi și sunt suficient de mari pentru a prelucra și comercializa propria miere.

Câțiva dintre procesatorii din diferite regiuni ale României sunt:

- Apiprodex (Transilvania);
Warca: **Nectarul Carpaților** (↪)
- Apisrom (Moldova);
Diverse mărci (↪)
- Apisvet Miroslava (Moldova);
Marca: **Apisvet Elite** (↪)
- Apidela Distribution (Dobrogea);
Marca: **Fagurele Auriu** (↪)

Dintre cei experimentați apicultori ecologici este familia **Pasca** din Bistrița-Năsăud, care a obținut certificarea ecologică din 2003. Un apicultor ecologic unic este **Wilhelm Tartler**, un german care s-a întors în Transilvania și produce miere având 300 de stupi de albine certificate ecologic. O companie specializată în prelucrarea și comercializarea polenului ecologic este **Polen Dis** din județul Sălaj.

Producția ecologică de păsări de curte a crescut vertiginos în ultima vreme. Acest lucru reflectă nu numai o cerere mare pentru ouăle ecologice, dar și posibilitatea ca întreprinderile mici să lanseze producția ecologică cu investiții mici și cu un stabil flux de cash.

Trei tipuri de producători de ouă ecologice sunt prezente în sector:

- **Toneli Holding** (Marca: Familia Toneli) din zona de sud a țării produc ouă cu codurile 1 (free range), 2 (sol) și 3

(baterie). Compania a lansat și producția ecologică (cod 0) în paralel cu cea convențională.

- Un exemplu diferit este **Ouă de Țară** din județul Argeș, o companie care produce numai ouă ecologice, dar la scară largă (50.000 de găini pe 20 ha de pășune).
- Un număr de ferme familiale produc, de asemenea, ouă ecologice, cum ar fi **La Ferma SIA** din județul Vâlcea.

Info

Asinia Lact

www.asiniafarm.com

Pasca

www.mierebio.eu

Wilhelm Tartler

www.miereecologica.ro

Polen Dis

www.polendis.ro

Toneli Holding

www.toneli.ro

Ouă de Țară

www.ouaecologice.ro

La Ferma SIA

www.lafermasia.ro

Piața internă de produse ecologice

Vânzările de retail cu produse ecologice în România sunt estimate la doar sub 100 mil. EUR (în creștere de la 41 mil. EUR în 2016) ceea ce reprezintă una dintre cele mai scăzute valori din Europa per capita. Cu toate acestea, piața internă de produse ecologice este în creștere în fiecare an, în mare parte, în orașele mari, unde economia se dezvoltă rapid, cu locuri de muncă bine plătite în IT, servicii și industrie.

Românii care au locuit în țările occidentale consumă o cantitate mai mare de alimente provenite din producția ecologică. Categoria socială ce consumă cele mai multe produse ecologice este reprezentată de familiile tinere cu copii (deși acestea nu au întotdeauna cele mai mari venituri). Modern Buyer și iQarConsult au realizat în 2021 un studiu privind piața românească de fructe și legume ecologice din care se pot trage concluzii și pentru alte subsectoare ecologice. Potrivit studiului, două treimi din populație cumpără fructe și legume ecologice o dată până la trei ori pe săptămână, iar 10 % le cumpără în fiecare zi. 85 % dintre respondenți cumpără produse ecologice în lanțurile de retail, 45% vizitează piețele agroalimentare, 20 % merg la magazine specializate, 12 % cumpără online și doar 8 % achiziționează direct de la fermieri. În lanțurile de retail, **Lidl** este pe primul loc în ceea ce privește achiziționarea de produse alimentare ecologice (68 %), urmat de **Kaufland** (59 %), **Carrefour** (55 %) și **Auchan** (28 %). Supermarketurile dispun de o mare diversitate de unități certificate ecologic: produse proaspete, sortimente uscate, baby-food și produse cosmetice. Fiind răspândite în toată țara, cele mai multe dintre lanțurile de retail au opțiunea de cumpărare online și livrare. Magazinele situate în interiorul centrelor comerciale au, de obicei, o mai mare varietate de produse ecologice.

Este estimat că aproximativ 90 % din articole sunt importate în mare parte, din alte țări ale UE, în funcție de sediul central al retailerilor. Cu toate acestea, produsele ecologice fabricate local, chiar dacă încă în cantități mici, sunt în creștere constantă în fiecare an și includ produse lactate, cereale pentru micul dejun, paste, miere, nuci, vin, fructe și legume proaspete de sezon, precum și sucuri din fructe.

Vizitele în cele mai mari magazine ale celor mai importanți retailerii în 2022 au arătat că cea mai mare gamă de articole ecologice se găsește la Cora și Kaufland (aproximativ 700), urmat de Mega Image și Selgros (aproximativ 550), Auchan și Carrefour (ambele cu peste 400 de articole).

Din 2019 Carrefour în colaborare cu Ecocert are un program numit „Creștem România Bio” care vine în sprijinul producătorilor de fructe și legume proaspete. Retailerul acoperă costurile de certificare pe toată perioada conversiei, asigură piața de desfacere în timpul conversiei și doi ani după obținerea certificatului și oferă consiliere pentru accesul la subvenții. După ce au fost obligați prin lege (321 / 2009, abrogată în 2020), să achiziționeze 51 % din carne, ouă, fructe, legume, miere, produse lactate și de panificație din parteneriate directe cu fermierii, câțiva retailerii, în special Carrefour s-a implicat activ în cooperarea cu producătorii ecologici.

Cei mai importanți retaileri din România cu produse ecologice

Lanț de magazine	Numărul magazinelor	Tipul magazinelor*	Cifra de afaceri (mld. EUR, 2021)	Numărul articolelor ecologice	Marcă ecologică proprie
Lidl 	340	S	3.0	200	
Kaufland 	141	S	2.9	700	K-bio
Profi 	1,662	C, S	1.9	>50	
Carrefour 	349	S, H	1.9	>400	
Mega Image 	911	C, S	1.5	550	Delhaize bio
Metro 	769	S	1.5	>100	
Auchan 	112	S, H	1.3	470	Auchan bio
Penny 	303	S	1.1	>150	my BIO
Selgros 	23	H	0.8	530	
cora 	11	H	0.3	720	Nature Bio
dm 	116	S	0.1	400	dm Bio

Figura 20

* H: hipermarket, S: supermarket, C: magazin mic „de cartier”

În comerțul online de produse ecologice, în special Carrefour și Kaufland sunt populare. Important este și eMAG.ro, fiind cea mai mare platformă e-commerce din țară. De asemenea, există și traderi online specializați în

alimente ecologice care vând o gamă foarte largă de produse: biogama.ro, biomania.ro, naturaliabio.ro, obio.ro, rapunzel.ro, smartorganic.ro, suntbio.ro. Unii dintre ei (de exemplu, Obio) fac propriile ambalaje finale și vând sub marca proprie. În plus, există și cele care se concentrează pe alimente sănătoase care comercializează atât articole ecologice, cât și convenționale: biobunatati.ro, biolandia.ro, biosano.ro, biosimtter.ro, bioveg.ro, bucuria-naturii.ro, froopt.ro, organicbio.ro, republicabio.ro, sanovita.ro, vegis.ro, vianaturalia.ro.

Magazinele specializate ecologice sunt dezvoltate doar în orașele mai mari. În parte, acestea sunt administrate de ferme ecologice care vând produsele lor și oferă, de asemenea, bunuri din import sau de la alți producători locali. În general, comerțul specializat poate fi clasificat în două categorii: a) comercianți care se concentrează pe produse locale, artisanale, dintre care o mare parte necertificată ecologic; și b) comercianți care își restrâng sortimentul la produse certificate ecologic, cu o pondere de obicei mai mare de 70 % de produse aduse din alte state ale UE. Magazinele specializate atrag populație interesată de alimentație sănătoasă și, prin urmare, sortimentul lor include și alimente fără gluten și vegane și produse pentru consumatorii cu diabet și alergii. Unele magazine specializate și-au dezvoltat rețele fiind răspândite în întreaga țară: **Esența Plant** cu peste 10 magazine axate pe produse cosmetice naturale și farmaceutice; **Naturalia Bio** cu magazine în București inclusiv două cafenele cu produse ecologice; **Paradisul Verde** cu 6 magazine dintre care 4 în Brașov, precum și **Remedia Vert** cu 7 magazine.

Figura 21: Rafturi cu produse ecologice în Carrefour,

Importuri și exporturi de produse ecologice

S-au stabilit relații comerciale de lungă durată în domeniul agriculturii ecologice cu Germania și cu alte state din UE. Cele mai importante relații comerciale cu țări din afara UE sunt cu Turcia pentru importuri și cu SUA pentru exporturi.

85 % din totalul produselor ecologice importate (din afara UE) provin din Turcia (în principal, semințe ecologice de floarea soarelui și rapiță, date TRACES pentru anul 2021). Materii prime ecologice din Turcia, Republica Moldova și Ucraina sunt în cea mai mare parte preprocesate în România și apoi vândute în alte țări din UE. Exporturile cu produse ecologice sunt, de aproximativ 4 ori mai mari decât importurile, SUA fiind principala destinație. În ceea ce privește relațiile comerciale cu alte state din UE, companiile românești cumpără, în mare parte, produse alimentare și cosmetice finisate (mai ales, din Italia, Germania, Franța și Spania). În schimb, materiile prime ecologice (cereale, șrot și semințe oleaginoase) sunt încă vândute în cantități mari, mai ales în Germania care cumpără 17.000 t de semințe ecologice de floarea soarelui pe an (AMI, 2022).

Există o serie de companii care distribuie produse ecologice fabricate în exterior pentru piața de retail a României, cum ar fi **Biologicistic**, **Pronat** și **MORE Bio Comerț**. Unele dintre acestea achiziționează în vrac și reambalează produsele în România (de exemplu, Biologicistic cu marca BIO allgreen, iar **Niavis** și **MORE Bio Commerce** cu mărci diverse).

Promovarea produselor locale și a exporturilor se face și prin prezența cu stand de țară la târguri internaționale. Bio România organizează anual standul țării la Biofach. Gama de produse expuse include, de obicei, cereale, fructe de pădure, ciuperci și ierburi din flora sălbatică, precum și miere.

Info

Biologicistic

www.biologicistic.ro

Pronat

www.pronat.ro

MORE Bio Commerce

www.more-group.eu/comert

Niavis

www.niavis.ro

Importuri și exporturi de produse ecologice

Companii-expozante la Biofach 2022

Compania	Produse
Apiprodex 	Miere, propolis, polen
BHS Bio Innovation 	Fertilizanți și produse fitosanitare
Biochem Organics 	Cereale, semințe oleaginoase, semințe pentru semănat, inputuri
Ecofruct 	Produse din flora sălbatică: fructe de pădure, fructe, nuci, ciuperci, plante medicinale și aromatice; sucuri NFC
Fuente de la Salud Vasmar 	Miere și polen
Kalpo 	Infuzii de ierburi, ceai negru și verde, cafea, sirop, uleiuri vegetale
LTA Mondial 	Ulei de floarea-soarelui și rapiță, cereale
Manor Impex 	Făină de grâu și speltă, cereale, paste
Primagra 	Cătină congelată și material săditor de cătină
Regiu Plant 	Produse din flora sălbatică: fructe de pădure, plante medicinale și aromatice, ciuperci, nuci, ulei de cătină
Transilvania Nuts 	Nuci, batoane și mixuri de nuci și fructe uscate
VIC Future Development 	Covrigei

Figura 22

Perspective

O piață substanțială de retail a produselor alimentare, cu cea mai rapidă creștere din UE reprezintă un argument important pentru a concentra toate eforturile în dezvoltarea în continuare a comerțului intern.

Figura 23: Produse ecologice din fructe, realizat de Biozoli

Dezvoltarea sectorului ecologic în România nu a fost simplă. Unii producători, procesatori, asociații și organisme de control care au însoțit sectorul ecologic încă de la început au renunțat. Acest lucru a dus la o oarecare descurajare și lamentare generalizată. Cu toate acestea, perspectivele pentru mai multă producere, prelucrare și comercializare ecologice par să fie destul de pozitive, în conformitate cu puterea economică a țării. România este țara cu cea mai mare populație din Europa de sud-est și cea mai mare piață de desfacere. În nicio altă țară din UE volumul pieței de

retail nu a crescut mai mult decât în România (conform Eurostat, în 2021 cu 50 % mai mare față de 2015). Piața de retail alimentar are o dimensiune de peste 40 mld. EUR, iar pentru 2023 se așteaptă o creștere mai mare.

Acest lucru oferă oportunități pentru producători, procesatori, logistică, retaileri și HoReCa, invitând la mai multe eforturi pentru a satisface cererea consumatorilor locali de alimente de calitate și a substitui produsele finisate în extern – cu atât mai mult cu cât se pare dificil să se vândă produse alimentare finite ecologice românești în afara țării.

Surse

Figuri

1	Harta României	3
2	Harta capacităților de producție ale terenurilor agricole din România, sursa: Wikipedia (Decembrie 2022)	5
3	Exporturile din România după valoarea monetară, sursa: UN Tradecom, 2021	6
4	Exporturile agroalimentare din România după valoarea monetară, sursa: UN Tradecom, 2021	6
5	Evoluția numărului de operatori și a suprafeței certificate ecologic, sursa: Eurostat	8
6	Institutul de Cercetare Fundulea este în slujba producerii cerealelor ecologice pe scară largă	11
7	Raftul cu produse lactate ecologice din Carrefour, realizat de A. Lozan	12
8	Sigla națională pentru agricultura ecologică	13
9	Subvenții disponibile operatorilor ecologici în 2022 conform APIA	14
10	Ponderele subvențiilor ecologice din România pentru diferite tipuri de utilizare a terenurilor agricole, sursa: APIA, email autorilor	14
11	Organismele de control recunoscute în România și numărul de operatori certificați de acestea în 2021, sursa: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și OFIS	16
12	Culturile principale cultivate pe suprafețele certificate ecologic în România, sursa: Eurostat, 2020	17
13	Producția de cereale ecologice, sursa: Eurostat, 2020	18
14	Ulei ecologic de floarea soarelui, realizat de Bioforia	19
15	Livadă super-intensivă ecologică de măr din Transilvania, realizat de A. Lozan	20
16	Produse din flora sălbatică la Biofach, realizat de A. Lozan	22
17	Vin ecologic românesc, realizat de Domeniul Bogdan	23
18	Iaurt ecologic românesc, realizat de Napolact	23
19	Dezvoltarea producției ecologice de origine animală în România, sursa: Eurostat, 2020	24
20	Cei mai importanți retaileri din România cu produse ecologice, sursa: vizite personale	27
21	Rafturi cu produse ecologice în Carrefour, realizat de A. Lozan	27
22	Companii-expozante la Biofach 2022	29
23	Produse ecologice din fructe, realizat de Biozoli	30

Surse

Pentru elaborarea raportului de țară, autorii au intervievat următoarele persoane:

1. Achim, Eugen: Kalpo (www.vedda.ro)
2. Badea, Oana: Bioagricert (www.bioagricert.ro)
3. Chicu, Oleg: SC Moldor Agro (moldoragro@gmail.com)
4. Cioceanu, Avraham Marian: BioRomânia (www.asociatia.bio)
5. Coman, Mihail: Research Institute for Fruit Growing Pitești (www.icdp.ro)
6. Damian, Constantin: Agromec Gheresig (www.meritabio.ro)
7. Deac, Alex: Sandyfruits (www.sandyfruits.ro)
8. Dogar, Dorin: Ecofruct (www.ecofruct.eu)
9. Grigoraș, Mihai: Ecomarket Transilvania (www.ecomarket.ro)
10. Halder, Kurt: OGV Nordbaden EG (www.oga-bruchsal.de)
11. Ionescu, Radu: Regiu Plant (www.regiuplant.ro)
12. Mansour, Wissam: Solitree (wissam@solitree.ro)
13. Marton, Dan: Pro Mihai Eminescu Trust (www.livadamalancrav.ro)
14. Mitre, Dan: Ferma Steluta (www.fermasteluta.ro)
15. Pelei, Elena: Livamer Fruct (merehomorod@gmail.com)
16. Persinaru, Marius: Mar de Bran (www.mardebran.ro)
17. Petrache, Sorin Laurențiu: Bayer (www.bayercropscience.ro)
18. Pop, Ioan: Provivo (provivo_sm@yahoo.com)
19. Rogoz, Claudiu: Ital Agroturism Maluda (info@rivierasrl.it)
20. Silinescu, Bogdan: Ferma Cenad (bogdan.silinescu@fermacenad.ro)
21. Toncea, Ion: Romanian Association for Sustainable Agriculture (www.agriculturadurabila.ro)
22. Weinraub, Thomas: Sonnentor (www.sonnentor.ro)

Referințe

Lists:

Lista asociațiilor care sprijină agricultura ecologică în România, publicată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale:
<https://www.madr.ro/agricultura-ecologica/organizatii-non-guvernamentale.html>

Lista entităților care reprezintă România în cadrul IFOAM: https://directory.ifoam.bio/affiliates?country_filter=Romania

Lista celor 132 de distribuitori de produse fitosanitare permise în agricultura ecologică publicată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale:
<https://www.madr.ro/docs/agricultura/agricultura-ecologica/2020/Lista-distribuitori-produse-protectie-plante-utilizate-in-ae.pdf>

Companii:

Evergreen Estates: evergreenbiocrops.ro

Modern Buyer: modernbuyer.ro

Optim Agro: optimagrototal.ro

Universități:

Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București: usamv.ro

Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Cluj-Napoca: usamvcluj.ro

Universitatea de Științele Vieții din Iași: uaiasi.ro

Facultatea de Științele Vieții din Timișoara: usab-tm.ro

Universitatea Ovidius din Constanța: univ-ovidius.ro

Universitatea Transilvania din Brașov: unitbv.ro

Universitatea Maghiară Sapientia din Transilvania din Târgu-Mureș: ms.sapientia.ro

Lista organismelor de control acreditate în România:

MADR (www.madr.ro) și OFIS (https://ec.europa.eu/agriculture/ofis_public/index.cfm)

Lista companiilor certificate Demeter de către Oficiul de Certificare Internațională al federației:

<https://database.demeter.net/oppub/all/all/all/all/all/all/ro>

Lista companiilor certificate conform standardului american NOP:

<https://organic.ams.usda.gov/integrity/default.aspx>